

**MEMORANDUM naar aanleiding van de
GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN VAN 2018
STEDELIJKE ADVIESRAAD NOORD-ZUIDSAMENWERKING (STANZ)**

Dit memorandum wordt aangeboden aan alle politieke partijen die deelnemen aan de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2018 als inspiratiebron voor hun politiek programma. Het zijn krijtlijnen waarvan we als middenveld hopen dat ze in de volgende legislatuur verder ontwikkeld of ingevuld worden. Deze accenten bouwen verder op de verwezenlijkingen van de afgelopen jaren en brengen nieuwe elementen waar we graag aandacht voor vragen. We bouwen een verhaal op rond de volgende 5 speerpunten voor toekomstig beleid:

- De Sustainable Development Goals als leidraad voor lokaal Gents beleid
- Eerlijke handel centraal: zowel voor de Gentenaar als het bestuur
- Naar een nog betere participatie en inspraak van burgers en adviesraden
- Internationale solidariteit doe je niet alleen: samen met partners voor Noord en Zuid
- Het Vredeshuis als draaischijf voor internationale solidariteit

Deze speerpunten vinden hun vertaling in volgende concrete actiepunten:

De Sustainable Development Goals als leidraad voor lokaal Gents beleid

1. Verdere sensibilisatie van de Gentenaar over SDG's – Stad Gent als blijvende "SDG Voice"
2. 2019: Nulmeting van vertaling SDG's in het lokaal beleid
3. SDG's als onderdeel van het strategisch meerjarenplan
4. Opvolging SDG's in jaarlijkse rapportering en bijsturing waar nodig
5. Extra personeel voor een apart SDG-team
6. Ondersteuning Zuiderse besturen in implementatie SDG's
7. Respect voor mensenrechten als rode draad

Eerlijke handel centraal: zowel voor de Gentenaar als het bestuur

8. Verlenging samenwerking voor "Gent Fair Trade"
9. Kennisopbouw binnen stadsdiensten – onderdeel convenant: opleidingstraject voor ambtenaren
10. Betrokkenheid STANZ bij bepaling (nieuw) thema rond eerlijke handel
11. Uitbreiding van partners in convenant bij het opnemen van een nieuw thema eerlijke handel
12. 2024: Stad Gent koopt alleen nog eerlijk (stappen tot verduurzaming productieproces in nauw overleg met de leveranciers)
13. Zesmaandelijke rapportering van het aankoopbeleid aan STANZ (met ook overzicht van bestekken waar duurzame criteria niet haalbaar bleken)
14. Monitoringsysteem voor duurzaam aankoopbeleid
15. Identieke criteria voor verbruik en gebruik fairtrade bij gebruik of verhuur van stedelijke accommodatie en structuren
16. 2024: Gentse Feesten fairtrade
17. Fairtrade op evenementen waar Stad Gent betrokken partij is
18. 2024: Financiën van de Stad moet 100% duurzaam, transparant en ethisch beheerd worden
19. 2019: Desinvesteren uit fossiele brandstoffen en mijnbouw
20. 2019: Studiedag rond scenario's van duurzaam, transparant en ethisch beheer financiën
21. 2020: Traject voor duurzaam, transparant en ethisch beheer financiën

Naar een nog betere participatie en inspraak van burgers en adviesraden

22. Onderzoek naar andere participatievormen
23. Behoud ambtelijke ondersteuning adviesraad/adviesraden
24. Voltijds ambtenaar voor Lerend Netwerk Adviesraden
25. STANZ: Jaarlijkse uitnodiging voor schepen internationale solidariteit voor overleg
26. STANZ: Jaarlijks rapport voor bestuur (gebaseerd op memorandum)
27. Uitbreiding middelen voor subsidies

Internationale solidariteit doe je niet alleen: samen met partners voor Noord en Zuid

28. Oprichting stedennetwerk (bijvoorbeeld maar niet exclusief rond voedselstrategie)
29. Voortrekker in coalitie Vlaamse steden en gemeenten voor internationale solidariteit
30. Alle partners "Groep Gent" betrokken partij in beleidsdomein internationaal
31. North Sea Port: traject in het kader van internationale solidariteit
32. UGent: traject in het kader van internationale solidariteit
33. Alle institutionele partners van de Stad betrokken partij in beleidsdomein internationaal

Het Vredeshuis als draaischijf voor internationale solidariteit

34. Renovatie en investeringen voor het Vredeshuis
35. Vredeshuis als open huis voor Noord-Zuidorganisaties en –evenementen
36. Ruimte in communicatie van de Stad voor thema van internationale solidariteit
37. Behoud (kwaliteit) van het educatief aanbod en uitbreiding waar mogelijk
38. Team internationale solidariteit blijft bereikbaar binnen het Vredeshuis
39. Verhogen van beschikbare middelen voor internationale solidariteit naar 3€/inwoner
40. Aan voorgesteld groeipad ook de nodige personeelsuitbreiding

2019

duurzaam aankopen: **monitoring** (14)
 STANZ: **overleg bevoegde schepen** (25)
 verlenging samenwerking 'Gent Fair Trade' (8)
 inspraak STANZ thema **eerlijke handel** (10)
uitbreiding partners overeenkomst fair trade (11)

rapportering aankoopbeleid (13)
 SDG's in **MJP** (3)

Nulmeting SDG's (2)

Fair Trade in stedelijke **accommodatie** (15)

Desinvesteren fossiele brandstoffen (19)

Studiedag financiën (20)

SDG team (5)

rapportering aankoopbeleid (13)
jaarrapport STANZ (26)

2020

uitbreiding budget **projectsubsidies** (27)
 STANZ: **overleg bevoegde schepen** (25)
studiedag financiën (21)

opleiding stadsambtenaren Fair Trade (9)

rapportering aankoopbeleid (13)

ondersteunen Zuiden implementatie SDG's (6)
 oprichting **stedennetwerk** (28)

traject **North Sea Port** (31)
 traject **UGent** (32)

jaarrapport STANZ (26)
rapportering aankoopbeleid (13)

2021

FT ambtenaar **Lerend Netwerk Adviesraden** (24)
 STANZ: **overleg bevoegde schepen** (25)

onderzoek andere **participatievormen** (22)

rapportering aankoopbeleid (13)

institutionele partners betrokken bij beleid IS (33)

jaarrapport STANZ (26)
rapportering aankoopbeleid (13)

2022

STANZ: **overleg bevoegde schepen** (25)

extra personeel cfr. groepad (40)

rapportering aankoopbeleid (13)

Fair Trade op evenementen Stad Gent (17)
Renovatie Vredeshuis (34)

jaarrapport STANZ (26)
rapportering aankoopbeleid (13)

2023

2023

STANZ: **overleg bevoegde schepen** (25)

rapportering aankoopbeleid (13)

jaarrapport STANZ (26)
rapportering aankoopbeleid (13)

2024

STANZ: **overleg bevoegde schepen** (25)

rapportering aankoopbeleid (13)

Gentse Feesten Fair Trade (16)

3 euro / inwoner (39)
personeelsuitbreiding cfr. groepad (40)
 duurzame, ethische, transparante **financiën** (18)
 Stad koopt enkel nog **eerlijke producten** (12)
jaarrapport STANZ (26)
rapportering aankoopbeleid (13)

2025

Algemeen

- (1) sensibilisatie SDG's
- (4) opvolging SDG's in jaarlijkse rapportering + bijsturing waar nodig
- (7) respect voor mensenrechten
- (23) ambtelijke ondersteuning adviesraden
- (29) voortrekker internationale solidariteit in Vlaanderen
- (30) alle partners 'Groep Gent' betrokken bij beleidsdomein internationale solidariteit
- (35) Vredeshuis als open huis voor Noord-Zuidorganisaties en -evenementen
- (36) ruimte voor het thema in de communicatie van de Stad Gent
- (37) behoud van het educatief aanbod en uitbreiding waar mogelijk
- (38) team internationale solidariteit aanwezig in het Vredeshuis

Terugblik en stand van zaken

In de eerste plaats wil STANZ zijn waardering uitspreken voor de prestaties van de afgelopen jaren. Het uitbouwen van het thema internationale solidariteit nam de laatste jaren een hoge vlucht en heeft ervoor gezorgd dat in een wereld waar solidariteit steeds moeilijker wordt de stad Gent als meest solidaire stad van Vlaanderen gezien wordt. Dat is geen evidentie en wijst op een duidelijke keuze van dit bestuur en voorgaande besturen.

Zonder limitatief te zijn zetten we toch graag enkele van deze verwezenlijkingen in de kijker. Het gaat hierbij om klassiekers die behouden en verbeterd werden maar ook nieuwe pistes die verkend en uitgebouwd werden. Dat zijn allemaal elementen die wij vanuit STANZ van dichtbij mochten opvolgen en die absoluut onze goedkeuring wegdragen. Gent heeft op deze prestaties sterk ingezet en we willen deze inspanningen niet verloren laten gaan.

Zo wordt ieder schooljaar een uitgebreid *educatief programma* aangeboden. Dat is een succes. Ieder schooljaar komen meer dan 13.000 leerlingen over de vloer. De nieuwe permanente workshop 'Plastic Soep' over watervervuiling in Bangladesh is voor STANZ een passend sluitstuk op dit gevoerd beleid en wat ons betreft de parel aan de kroon. Uit een eerste evaluatie blijkt dat ook sterk in de smaak te vallen bij de scholen zelf, uiteindelijk het publiek waar we het educatief aanbod voor ontwikkelen. We zijn daarbij sterk voorstander van een gedifferentieerd aanbod zoals dat vandaag bestaat: voor verschillende leeftijden (zowel naar lager onderwijs als middelbaar onderwijs), onder verschillende vormen (van workshops tot filmvertoningen), gratis voor de deelnemende klassen en zonder in concurrentie te gaan met het aanbod dat vandaag bestaat en ontwikkeld wordt door educatieve organisaties in Vlaanderen. Belangrijk hier is prioritair in te zetten op bekendmaking van het Vredeshuis naar de stadsscholen. Geen enkel Gents kind mag afzwaaien van een stadsschool zonder kennis gemaakt te hebben met het Vredeshuis.

Om de Gentenaar te sensibiliseren over internationale samenwerking bestaat reeds enkele jaren *Belmundo*, het jaarlijks activiteitenfestival in maart dat internationale solidariteit op de voorgrond plaatst. Verschillende activiteiten vinden dan plaats: wandelingen, films, workshops, debatten,... Het concept is een begrip geworden en dit niet alleen voor organisaties die dagdagelijks bezig zijn met Noord-Zuidverhoudingen maar het trekt ook actoren aan die we niet meteen in onze sector verwachten. Zo wordt voor de editie 2018 nauw samengewerkt met een groot aantal culturele partners (musea, theaterhuizen, culturele centra ...). Dat is een absoluut pluspunt. Door steeds innovatief voor de dag te komen is het aanbod ook stelselmatig gegroeid, niet alleen in aantal activiteiten maar duidelijk ook in kwaliteit van de aangeboden activiteiten. Het spreekt voor zich dat we deze succesformule graag behouden, graag in samenwerking met 11.11.11 zoals dat vandaag het geval is.

In het lijstje van verwezenlijkingen kan *Gent Fair Trade* absoluut niet ontbreken. Jaren geleden was Gent de eerste Fair Trade Gemeente van Vlaanderen en daar zijn we tot op de dag van vandaag nog steeds trots op. Maar de stad is verder gegaan dan de titel, zo ver zelfs dat Fair Trade Gemeente als titel eigenlijk vervangen is door Gent Fair Trade: iedereen eerlijk lijkt wel de slogan. Twee succesvolle edities van het Fair Fashion Fest, creatieve invullingen van de Week van de Fair Trade (waar we ook nationaal voldoende aandacht voor krijgen), de keuze voor eerlijk textiel en de acties die daarrond opgezet werden. Het zijn allemaal vaste waarden geworden in het Gentse stadsbeeld. Minder Noord-Zuid maar minstens zo relevant vinden we het traject dat de Stad liep de afgelopen legislatuur rond duurzaam voedsel: niet alleen fair trade (door bijvoorbeeld het Fair Food Fest en Food Smart Cities For Development) maar lokaal produceren, zoals in het huidige traject 'Gent en garde'. We blijven

ook dit traject met veel aandacht volgen en bestempelen het ook graag als een sterk punt de afgelopen jaren.

Maar we vragen niet alleen aan Gentenaars om duurzamer aan te kopen, ook de Stad zelf geeft het voorbeeld door middel van een *duurzaam aankoopbeleid*. De stuurgroep 'duurzaam aankoopbeleid' speelt op dit moment een internationale voortrekkersrol, zeker op het vlak van het piloottraject rond duurzame werkkledij. We hopen dat dit werk ook erkend wordt in de "EU Cities for Fair and Ethical Trade Award" en dat deze award een stimulans mag betekenen om op de ingeslagen weg verder te gaan.

De verschillende *subsidies* die voorzien worden zijn aanzienlijk in totaliteit: op de begroting wordt bijna € 220.000 vrijgemaakt ter ondersteuning van projecten in het Zuiden, van de werking van erkende verenigingen in Gent, van sensibiliserende activiteiten in Gent, voor noodhulp en voor ondersteuning van de 11.11.11-campagne. STANZ onderschrijft de veelzijdigheid van de subsidies en wenst dat uiteraard te behouden. Suggesties om het beter te doen kunnen verder in dit memorandum teruggevonden worden.

De keuze om internationale solidariteit een plek te geven in de stad biedt niet alleen het noodzakelijk gezicht aan het beleidsdomein Noord-Zuid maar voorziet ook in een welkom ankerpunt voor het middenveld dat zich dagelijks inzet voor een betere wereld. Dit ankerpunt is het Vredeshuis. Voor STANZ is dit huis onlosmakelijk verbonden met onze activiteiten en van kapitaal belang, we kunnen deze in Vlaanderen unieke locatie niet meer loslaten.

Een sterk palmares en vooral verwezenlijkingen die we beklemtonen, maar sta ons toe om ook enkele pijnpunten te benoemen. Op het vlak van duurzaam aankoopbeleid mag de Stad niet zelfingenomen en laks worden. We merken gaten in het eerlijk aankoopbeleid, beslissingen die in het verleden genomen waren, worden niet altijd even sterk (meer) opgevolgd. Op vlak van financieel beleid ontbreken de noodzakelijke ankerpunten om te spreken van een duurzaam en ethisch beleid.

Ook het beëindigen van de directe samenwerking met het bestuur van Mangaung in Zuid-Afrika voelen we aan als een gemis. Waar onze Vlaamse en Europese collega's inzetten op capaciteitsopbouw in het Zuiden door een link te leggen met een lokaal bestuur in Afrika, Latijns-Amerika en Azië, merken we dat het netwerkmodel in Gent – dat een nieuwe invulling geeft aan samenwerking met het Zuiden – moeilijk ingevuld geraakt. Met als gevolg het ontbreken van een Zuidbeleid van de Stad zelf, dit terwijl heel wat organisaties in het middenveld dit ook zelf hoog op hun agenda plaatsen om tot een betere wereld te komen.

1. De Sustainable Development Goals als leidraad voor lokaal Gents beleid

De Millennium Development Goals liepen af in 2015 en werden globaal gezien niet gehaald. Het sprak dus voor zich dat op internationaal niveau werk gemaakt werd van nieuwe doelstellingen. In 2015 werden dan ook de Sustainable Development Goals (SDG's) of Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen aanvaard als nieuw globaal kader. In totaal 17 doelstellingen (en 169 specifieke subdoelstellingen) moeten ons tot die nieuwe wereld brengen in 2030.

De alsmaar uitbreidende globalisering, met al zijn positieve en negatieve effecten, toont ons dat we allemaal met elkaar verbonden zijn. Problemen in het Globale Zuiden hebben invloed op onze samenleving (zie bijvoorbeeld de vluchtelingencrises) en omgekeerd: ook wij hebben effect op de situatie in andere delen van de wereld (zie bijvoorbeeld klimaatissues). Dat moeten we allemaal erkennen en daarom moet Stad Gent in zijn beleid uitgaan van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's). Want die globale doelstellingen zijn geen ver-van-mijn-bed-show: ze zullen lokaal tot uitvoering gebracht worden. Zie ook de erkenning die lokale besturen wereldwijd steeds meer krijgen in hun rol om die SDG's tot een goed einde te brengen: het is niet voor niets dat lokale gemeenschappen centraal staan in SDG 11 of dat internationale instellingen steeds nadrukkelijker de lokale besturen als partner-in-crime bestempelen. Stad Gent moet blijvend inzetten op de verdere sensibilisatie van de SDG's en de rol van "SDG Voice" blijven spelen.

Maar hoe vertalen we dit globaal kader nu concreet op lokaal niveau? We geloven dat een nulmeting van belang is om te starten en beschouwen het einde van 2019 hier als een aanvaardbare deadline. Het begin van de nieuwe legislatuur biedt een kans om iedere dienst een stand van zaken te laten opmaken over waar we als Stad staan in het tackelen van de SDG's. Vervolgens kan deze oefening meegenomen worden in het strategisch meerjarenplan waar ook de vertaalslag met SDG's in dient opgenomen te worden. Op die manier moet het voor de Stad mogelijk zijn aan te geven waar we staan in het beleid en in de uitvoering van de doelstellingen, dat materiaal kan vervolgens van toepassing zijn voor de SDG-rapportering die de federale staat nog twee keer indient in de periode tot 2030. En het zou een perfect bewijs zijn hoe onmisbaar lokale besturen zijn in de implementatie van de SDG's als lokale besturen dat ook met concreet materiaal kunnen aantonen. Het biedt voor de Stad zelf bovendien de mogelijkheid om die SDG's blijvend op te volgen en bij te sturen waar nodig.

Het opzetten een dergelijk traject per dienst is niet alleen intellectueel een grote uitdaging. Om een toolkit hiervoor op te zetten zijn vanzelfsprekend de nodige middelen nodig. Daarom pleit STANZ voor extra personeel in de vorm van een apart SDG-team, dat het traject uitstippelt, begeleidt en adviseert. Deze "coördinerende stuurgroep SDG's" moet functioneren binnen de cel Strategische Coördinatie van het departement Bedrijfsvoering. Het biedt bovendien de mogelijkheid om op jaarlijkse basis een evaluatie te voorzien en de vooruitgang aan te geven.

Het internationale luik van deze doelstellingen mag allerm minst vergeten worden. Onze stad moet waar mogelijk het Zuiden actief helpen bij de realisatie van die SDG's. We hebben zelf een kapitale rol te spelen in het halen van de vooropgestelde indicatoren binnen dit globaal kader maar Stad Gent moet de capaciteit ook aanwenden om andere lokale besturen hier indien gewenst de nodige bijstand te verlenen. Dit kan in de vorm van een netwerk (zie ook verder) of door de uitbouw van expertise op vlak van SDG's (zie ook eerder het STANZ-advies rond SDG's of de punten in dit memorandum over personeel ter beschikking stellen om SDG's op te volgen).

STANZ beschouwt respect voor de mensenrechten als een belangrijk onderdeel van het beleid en aandachtspunt voor de toekomst. Dat mag zeker nadrukkelijker opgenomen worden in het beleid als leidraad, het moet centraal komen te staan in het denken en handelen van de Stad Gent. Gent als gastvrije stad, het verder bekijken van initiatieven zoals Shelter City, het opnemen als richting in het aankoopbeleid,...

Concrete actiepunten voor de komende legislatuur:

- Verdere sensibilisatie van de Gentenaar over SDG's – Stad Gent als blijvende "SDG Voice"
- 2019: Nulmeting van vertaling SDG's in het lokaal beleid
- SDG's als onderdeel van het strategisch meerjarenplan
- Opvolging SDG's in jaarlijkse rapportering en bijsturing waar nodig
- Extra personeel voor een apart SDG-team
- Ondersteuning Zuidoostelijke besturen in implementatie SDG's
- Respect voor mensenrechten als rode draad

2. Eerlijke handel centraal: zowel voor de Gentenaar als het bestuur

We bestempelden Gent Fair Trade en het duurzaam aankoopbeleid reeds als straffe verwezenlijkingen van de afgelopen jaren. Gent Fair Trade heeft 'fair fashion' op de kaart gezet en heeft de ruimte gekregen om het ondernemersveld in Gent verder te ondersteunen. Het duurzaam aankoopbeleid moet echter structureel verankerd worden binnen de organisatie en moet stappen vooruit zetten in het verduurzamen van wat de Stad Gent dient aan te kopen.

Voor wat Gent Fair Trade betreft hoopt STANZ op een verderzetting van de huidige samenwerking met Oxfam Wereldwinkel Gent-centrum, uitgaande van een positieve evaluatie in 2019. De samenwerking met Oxfam Wereldwinkel Gent-centrum heeft de mogelijkheid geboden om heel wat activiteiten op stapel te zetten die anders niet mogelijk waren en biedt ook een inhoudelijke meerwaarde. STANZ heeft zich in het verleden steeds positief uitgesproken over deze samenwerking en als we kijken naar de resultaten hopen we dat dit verhaal ook een vervolg kan kennen in de volgende legislatuur. STANZ wil de expertise echter niet exclusief bij een derde partner leggen: de komende legislatuur moet meer aandacht besteed worden aan de kennisopbouw binnen de stadsdiensten. Een uitbreiding van de convenant met een opleidingstraject voor ambtenaren behoort voor STANZ tot de mogelijkheden.

We zijn vanuit de adviesraad steeds vragende partij om het inhoudelijk verhaal ook verder vorm te geven, of dit nu verder gaat op textiel of een ander topic wil aansnijden. Sowieso wensen we het baanbrekend werk te blijven behouden: we moeten als solidaire stad blijven inzetten op eerlijke handel en dromen van een Gent waar alle Gentenaars eerlijk (kunnen) kopen. Indien een ander thema dan textiel gekozen wordt, moet dit ook opnieuw een kleine revolutie ontketenen waar we het bereik (en de diverse doelgroepen van 'fair fashion') alleen maar mee evenaren of minstens beter doen. Als die keuze zich opdringt, zijn we bij STANZ graag bereid om daarover mee te denken. Een uitbreiding van partners in deze convenant kan dan overwogen worden, in functie van de huidige werking maar zeker in functie van eventuele aanvulling met andere topics.

Terwijl het duurzaam aankoopbeleid als een sterkte omschreven werd, hebben we het ook vermeld als een pijnpunt. We zitten op het voorplan wat eerlijk aankopen als lokaal bestuur betreft, laat ons daar vooral ook blijven. Het is onze uitdrukkelijke wens dat hier de volgende legislatuur concrete en correcte ambities uitgesproken worden. Sociale rechtvaardigheid staat daarbij voor ons centraal. We willen tot een Stad komen die enkel goederen en diensten aankoopt, waar alle betrokkenen in het productieproces een eerlijk loon voor ontvangen hebben en het werk kunnen doen hebben in menswaardige omstandigheden. Ons memorandum kiest voor de invalshoek "ambitieuw maar pragmatisch" en dat willen we ook voor een duurzaam aankoopbeleid. We willen de lat hoog leggen: in 2024 koopt Stad Gent alleen nog eerlijk. Die ambitie willen we ook de nodige realiteitszin geven: niet alles kan op zo'n korte termijn eerlijk aangekocht worden maar we willen van de Stad Gent voor ieder product wel zien dat inspanningen geleverd zijn om het productieproces te verduurzamen. Concreet wenst STANZ dat de Stad Gent eerlijke varianten koopt voor de productsegmenten waar dit mogelijk is en anders te kiezen voor het meest duurzame alternatief. Dit kan door engagementen te vragen van leveranciers en samen te werken aan verbetering, zonder dat meteen het hoogst haalbare binnen handbereik is maar waarbij de Stad Gent wel samen met de markt op weg is naar een eerlijke productiewijze.

De verankering van dit beleid en deze procedures zien we vertaald in een zesmaandelijks rapportering van het aankoopbeleid aan de STANZ. De adviesraad wil daarbij haar rol opnemen door deze rapportage actief op te volgen. Niet zozeer vanuit een strenge controle, dan wel vanuit een

betrokkenheid met de nood aan de nodige opvolging en het nodige advies. Dat alles vereist een duidelijk monitoringsysteem met betrokkenheid van verschillende diensten en een duidelijke politiek waarbij mogelijkheden van eerlijke handel in kaart gebracht worden. “Gent Fair Trade” kan hier een belangrijke rol in spelen. Indien bestekken niet haalbaar blijken vanwege duurzaamheidscriteria, moet dit teruggekoppeld worden aan STANZ om verdere opties te kunnen bekijken. Daarbij willen we ook voldoende aandacht besteden aan circulaire economie, niet alles moet nieuw geproduceerd worden. Het brede Noord-Zuidmiddenveld is verzameld in STANZ en kan het bestuur bijstaan in praktisch soms moeilijk haalbare dossiers.

Bij het gebruik of de verhuur van en aan derden van stedelijke accommodatie of structuren waarin de stad Gent betrokken is, zouden dezelfde voorwaarden nagestreefd moeten worden qua verbruik en gebruik van fairtrade als voor de stadsdiensten zelf. We kijken hier naar open huizen, de Krook, historische huizen, musea ... Ook de Gentse feesten zouden tegen 2024 fairtrade moeten worden in die zin dat vergunningen gekoppeld worden aan fairtrade verbruik van bijvoorbeeld koffie, sap, chocolade, textiel en andere producten. Net zoals dat nu reeds het geval is met retourbekers. Intussen kan men ook al experimenteren om de Gentse kermissen, Jazz in het Park, de jaarbeurs, de zesdaagse, Film Fest, Lichtfestival en andere evenementen waar de stad Gent mee organiseert fairtrade te maken.

Gent moet zich als doel stellen om de eigen financiën 100% duurzaam, transparant en ethisch te beheren. Thesauriebeheer, beleggingen en investeringen dienen duurzaam en sociaal verantwoord te zijn. Sinds 2015 is er weinig vooruitgang geboekt, ondanks de intenties van het stadsbestuur. Op korte termijn roepen we de Stad op om te desinvesteren uit fossiele brandstoffen, mijnbouw, wapenindustrie, tabak, kansspelen, porno-industrie, bont, leer en autoritaire regimes. In de volgende legislatuur moet de Stad een traject uitzetten rond duurzaam en ethisch beleggen en zich in deze laten verifiëren door een onafhankelijke partner. STANZ kan hier advies geven: zowel over de elementen als de definitie van duurzaamheid en transparantie als in de keuze van partners die hiervoor geschikt zijn. Het eerste jaar van de nieuwe legislatuur ziet STANZ als het moment om dit traject vorm te geven met een overzicht van enkele scenario's. Een studiedag op het einde van 2019 moet die scenario's aan het grote publiek presenteren. Het traject stopt echter niet met een studiedag. Dat gaat best samen met een overeengekomen groeipad doorheen de hele nieuwe legislatuur. Die stappen mogen ook teruggekoppeld worden aan de Gentenaar om samen het verschil te maken. Als we vandaag de mogelijkheid zien om iedere opgehaalde euro tijdens de 11.11.11-campagne te verdubbelen vanuit de Stad, dan kan een soortgelijk scenario voor burgers die zich ertoe verbinden eerlijk te beleggen zeker ook tot de mogelijkheden behoren. Verder moet onderzocht worden wat de mogelijkheden zijn om te investeren in erkende beleggingsfondsen die in het Zuiden zelf beleggen.

Concrete actiepunten voor de komende legislatuur:

- Verlenging samenwerking voor “Gent Fair Trade”
- Kennisopbouw binnen stadsdiensten – onderdeel convenant: opleidingstraject voor ambtenaren
- Betrokkenheid STANZ bij bepaling (nieuw) thema rond eerlijke handel
- Uitbreiding van partners in convenant bij het opnemen van een nieuw thema
- 2024: Stad Gent koopt alleen nog eerlijk (stappen tot verduurzaming productieproces in nauw overleg met de leveranciers)

- Zesmaandelijke rapportering van het aankoopbeleid aan STANZ (met ook overzicht van bestekken waar duurzame criteria niet haalbaar bleken)
- Monitoringsysteem voor duurzaam aankoopbeleid
- Identieke criteria voor verbruik en gebruik fairtrade bij gebruik of verhuur van stedelijke accommodatie en structuren
- 2024: Gentse Feesten fairtrade
- Fairtrade op evenementen waar Stad Gent betrokken partij is
- 2024: Financiën van de Stad moet 100% duurzaam, transparant en ethisch beheerd worden
- 2019: Desinvesteren uit fossiele brandstoffen
- 2019: Studiedag rond scenario's van duurzaam, transparant en ethisch beheer financiën
- 2020: Traject voor duurzaam, transparant en ethisch beheer financiën

3. Naar een nog betere participatie en inspraak van burgers en adviesraden

De Stad Gent heeft ingezet op participatie en inspraak. Niet alleen door de reguliere werking van adviesraden waar ook STANZ een onderdeel van is, maar we denken ook aan initiatieven als het Burgerkabinet en Burgerbudget. Het spreekt voor zich dat we wensen dat STANZ actief betrokken blijft bij de bestuurlijke beslissingen rond internationale solidariteit. Aan alle politieke partijen zeggen we uitdrukkelijk: wees niet bang om onze mening te vragen als we een meerwaarde kunnen betekenen voor het beleid. Ook op alle internationale relaties die raakvlakken hebben met internationale solidariteit moet STANZ geconsulteerd worden om zo te helpen bij de visie en strategische richting van het beleid. STANZ kijkt ook uit naar alternatieven voor burgerparticipatie.

STANZ vindt het nuttig dat ze in haar werking administratief en ambtelijk ondersteund wordt en blijft door het team Internationale Solidariteit van Stad Gent. Een stedelijke ambtenaar moet hiervoor (blijvend) de ruimte krijgen.

Van groot belang is het structureel overleg tussen de Gentse adviesraden. Het Lerend Netwerk Adviesraden is van groot belang om de participatie en inspraak van het Gentse middenveld op elkaar af te stemmen. Dat moet verder uitgebouwd worden en ondersteund en er moet een voltijdse ambtenaar aangesteld worden om de adviesraden dichter bij elkaar te brengen, zowel op inhoudelijk vlak als dagelijkse werking. Op die manier kunnen op verschillende vlakken stadsbrede adviezen worden gegeven aan het bestuur en kan daarenboven via dit soort participatie het SDG-traject samen uitgebouwd worden. STANZ is van oordeel dat de rol van adviesraden nog lang niet uitgespeeld is en net verstevigd moet worden, we zijn overtuigd dat dit niet alleen voor onze adviesraad van toepassing is. Het is in de adviesraad dat het individuele en subjectieve oordeel aangevuld wordt vanuit organisaties en andere meningen om tot een stevig advies te komen. We hopen dit dan ook te kunnen behouden in de komende legislatuur. En we leggen ook onze eigen ambities hoog voor de komende legislatuur: we nodigen vanaf 2019 de schepen voor internationale solidariteit jaarlijks uit voor een gesprek en zullen dan ook telkens een rapport klaarstomen voor het bestuur. Dit memorandum zal daarbij als leidraad genomen worden.

Tot slot maken we van dit luik gebruik om een uitbreiding van middelen voor subsidies te beklemtonen. STANZ onderschrijft de veelzijdigheid van de subsidies en het hoge bedrag dat in totaliteit gegeven wordt aan subsidies, maar voor de twee projectsubsidielijnen ('sensibiliserende Noord-Zuidinitiatieven in Gent' en 'Gentenaars zonder grenzen') merken we dat de vraag veel groter is dan het budget op dit moment kan dragen. Veel aanvragen vallen uit de boot en dit niet omwille van de kwaliteit van de aanvragen maar wegens het gebrek aan budget. Er moet ook aandacht besteed worden aan een meer coherent beleid van besteding van de projectsubsidies. Een idee is om de subsidiekanalen te linken aan bepaalde SDG's. We linken dit verhaal aan het verhaal van participatie en inspraak omdat we merken dat de projectoproepen ons telkens weer nieuwe organisaties voorstellen die voorheen niet bekend waren – de laatste jaren ook expliciet meer zelforganisaties van nieuwe Gentenaars. Dat biedt telkens een mogelijkheid om het verzamelde middenveld – in GONZ, al dan niet in STANZ – verder uit te breiden en over een brede adviesraad te beschikken.

Naast de projectsubsidies mogen ook de werkingsubsidies niet vergeten worden. Deze geven de Gentse Noord-Zuidorganisaties de nodige structuur en houvast. Ieder jaar komen er enkele erkende Noord-Zuidorganisaties bij, die de mogelijkheid hebben hun dagelijkse werking ondersteund te zien

door deze werkingssubsidies. Het vaste subsidiebedrag die onder de aanvragers verdeeld wordt, moet daarom verhoogd worden.

Concrete actiepunten voor de komende legislatuur:

- Behoud ambtelijke ondersteuning adviesraad/adviesraden
- Voltijds ambtenaar voor Lerend Netwerk Adviesraden
- STANZ: Jaarlijkse uitnodiging voor schepen internationale solidariteit voor overleg
- STANZ: Jaarlijks rapport voor bestuur (gebaseerd op memorandum)
- Uitbreiding middelen voor subsidies

4. Internationale solidariteit doe je niet alleen: samen met partners voor Noord en Zuid

Het einde van de stedenband hoeft niet het einde van partnerschappen te betekenen. Het netwerkmodel waaraan gewerkt wordt, verdient het voordeel van de twijfel en biedt zeker heel wat kansen om in het Zuiden de nodige partnerschappen te ontwikkelen. Een fundamenteel principe voor de internationale samenwerking van Stad Gent moet zijn dat ze voorrang geeft aan Noord-Zuid-Zuidpartnerschappen. Dat zijn projecten waarbij niet alleen Stad Gent betrokken is, maar waarbij lokale besturen uit landen uit het Globale Zuiden elkaar helpen en oplossingen bieden voor problemen van armoede, klimaatverandering ...

Met dat principe in gedachten, is het voor STANZ van groot belang dat er een succesvol stedennetwerk opgericht wordt. Gent moet pionier zijn in het ontwikkelen van een mondiaal netwerk van steden uit het Noorden en het Zuiden. Het doel is om thematische stedennetwerken, bijvoorbeeld maar niet exclusief rond voedselstrategie, op te zetten. We verwijzen hier naar de suggesties betreffende de SDG's of mensenrechten; de noden zijn breed als het over opbouw van capaciteit bij overheden wereldwijd gaat. Mits de nodige extra middelen kan Gent een voortrekkersrol blijven spelen. Ook op dat vlak waar we bewust afscheid genomen hebben van de klassieke stedenband, net omdat we geloven dat het beter en grootser kan dan in het verleden, want Gent heeft nood aan een concreet Zuidbeleid.

Niet alleen mondiaal maar ook binnen Vlaanderen moet Stad Gent op zoek naar gelijkgezinden op het vlak van internationale solidariteit. Op die manier kan druk gezet worden om bijvoorbeeld de norm van 0,7 % te bepleiten bij centrale overheden; in coalitie met andere steden en gemeenten kunnen de Vlaamse en federale regeringen geduwd worden in de richting waar niet langer besparingen centraal staan in internationale samenwerking maar waar de globale invalshoek het voortouw neemt.

Als het over partnerschappen gaat, kijken we niet alleen naar het Globale Zuiden of de regio. We wensen dat ook veel sterker ingezet wordt op partnerschappen in Gent zelf. De "Groep Gent" – de verzamelnaam voor alle organisaties verbonden aan de Stad Gent – is daarbij de eerste partner bij uitstek.

Volgende legislatuur wensen we echter ook de samenwerking met twee belangrijke partners te verstevigen.

1. De North Sea Port is onze handelsconnectie met de rest van de wereld en moet nauwer betrokken worden bij het eerlijk handelsbeleid dat de Stad Gent wenst te voeren. Op die manier kan op economisch vlak een concrete invulling gegeven worden aan internationale solidariteit. Bij voorkeur doet North Sea Port dat door in dialoog te gaan met andere Europese havens en zo een Europees samenwerking te bekomen. STANZ wil de samenwerking ook verstevigen om samen de Gentenaars beter te sensibiliseren over internationale handelsrelaties.
2. UGent maakt vandaag al werk van internationale samenwerking en heeft de academische link met het Zuiden. We maken te weinig gebruik van elkaars expertise en kennis. Een sterkere uitwisseling tussen het veldwerk van heel wat STANZ-leden en de academische knowhow binnen UGent behoort tot de mogelijkheden.

Met beide partners moet Stad Gent een traject opzetten in het kader van internationale solidariteit. We zien hier voor alle partners in het verhaal een grote meerwaarde.

Maar laat daar de partnerschappen in Gent niet stoppen: cultuurhuizen, ziekenhuizen, private partners allerhande ... STANZ wil de ambitie hoog leggen en hoopt alle institutionele partners van de Stad mee te nemen in een internationaal verhaal en waar mogelijk een coherent beleid te voeren met alle betrokken partijen.

Concrete actiepunten voor de komende legislatuur:

- Oprichting stedennetwerk (bijvoorbeeld maar niet exclusief rond voedselstrategie)
- Voortrekker in coalitie Vlaamse steden en gemeenten voor internationale solidariteit
- Alle partners "Groep Gent" betrokken partij in beleidsdomein internationaal
- North Sea Port: traject in het kader van internationale solidariteit
- UGent: traject in het kader van internationale solidariteit
- Alle institutionele partners van de Stad betrokken partij in beleidsdomein internationaal

5. Het Vredeshuis als draaischijf voor internationale solidariteit

Het Vredeshuis is ondertussen een begrip in Gent: het open huis voor verenigingen en scholen is uniek in het Vlaamse landschap en dat moet behouden blijven. Meer zelfs: het is tijd dat het huis de nodige renovaties en investeringen krijgt om de taken naar behoren te blijven invullen. Het Vredeshuis is namelijk een oud huis geworden waar isolatie en ecologische criteria het niet altijd meer halen: met duurzame en ecologische renovaties maken we het huis klaar voor de volgende twintig jaar zodat het kan dienen als ontmoetingsplaats, vergaderlocatie en evenementenplek.

Het biedt meteen ook de mogelijkheid om het als uitvalsbasis te blijven gebruiken voor alle sensibiliserende activiteiten, waaronder Belmundo. We pleiten voor het behoud van het concept van Belmundo maar zien het huis graag gebruikt worden voor nog meer Noord-Zuidevenementen. Het Vredeshuis moet een open huis zijn waar alle Gentenaars terecht kunnen voor vergaderingen, activiteiten, het organiseren van tentoonstellingen, etc. Belangrijk daarbij is dat Noord-Zuidinitiatieven ook blijvend ruimte krijgen in het Stadsmagazine en de officiële stadscommunicatie (ook sociale media).

In het Vredeshuis kunnen scholen terecht voor een educatief aanbod rond herdenking en wereldburgerschap. Laat ons dat in de volgende legislatuur verzilveren en uitbreiden waar mogelijk, zodat iedere Gentse leerling tegen eind 2024 kennismemaakt heeft met het aanbod rond wereldburgerschap. In het huis zit ook het team internationale solidariteit. Dat lijkt ons nu en ook in de toekomst de meest logische keuze. De organisaties betrokken bij internationale samenwerking in Gent kennen het huis van hun vergaderingen (en STANZ/GONZ-overlegmomenten) en weten dat ze daar altijd terecht kunnen met vragen of opmerkingen. Het is dan een kleine stap om binnen te springen bij het team internationale solidariteit als ze een vraag willen stellen. Die mogelijkheid om daar contact te hebben, maakt de Stad zeer herkenbaar en aanspreekbaar.

Maar het team internationale solidariteit heeft middelen en ruimte voor personeel nodig. Als meest solidaire stad van het land kunnen we niet anders dan de huidige personeelssterkte behouden. Op dit moment draagt iedere Gentenaar 2 euro per jaar bij aan internationale solidariteit. Dat moet stelselmatig verhoogd worden tot 3 euro per Gentenaar tegen het einde van de volgende legislatuur. Niet omdat meer beter is, wel omdat de internationale uitdagingen steeds nadrukkelijker aanwezig zullen zijn en omdat die taken voor de lokale besturen steeds groter worden (hier en in het Globale Zuiden). We vragen aan elke budgetsprong van het vooropgestelde groeipad naar 3 euro/inwoner de nodige personeelsuitbreiding te koppelen om de goede besteding van de werkingsmiddelen te garanderen.

Concrete actiepunten voor de komende legislatuur:

- Renovatie en investeringen voor het Vredeshuis
- Vredeshuis als open huis voor Noord-Zuidorganisaties en –evenementen
- Ruimte in communicatie van de Stad voor thema van internationale solidariteit
- Behoud (kwaliteit) van het educatief aanbod en uitbreiding waar mogelijk
- Team internationale solidariteit blijft bereikbaar binnen het Vredeshuis
- Verhogen van beschikbare middelen voor internationale solidariteit naar 3 euro/inwoner
- Aan voorgesteld groeipad ook de nodige personeelsuitbreiding

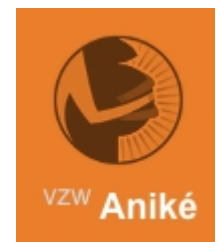
De Stedelijke Adviesraad Noord-Zuidsamenwerking (STANZ) en het Gents Overleg Noord-Zuid (GONZ) verenigen [bijna 60 organisaties](#) – NGO's en 4de pijlerorganisaties – die zich in Gent inzetten voor Noord-Zuidsamenwerking en internationale solidariteit. De officiële adviesraad STANZ telt iets meer dan 20 erkende Noord-Zuidverenigingen en geeft advies aan het stadsbestuur inzake internationale solidariteit, zowel op vraag als op eigen initiatief. De informelere GONZ verzamelt iedereen – organisaties en individuen – die graag meedenken over een solidaire stad en onderneemt gezamenlijke activiteiten om de Gentenaar te sensibiliseren over samenwerking met het Globale Zuiden.

De STANZ heeft als officiële adviesraad dit memorandum voorbereid en goedgekeurd tijdens het overleg van dinsdag 27 februari 2018. De grote lijnen van het memorandum werden ook voorgesteld aan de leden van GONZ op dezelfde avond.

Dit memorandum zal voorgelegd worden aan alle Gentse politieke partijen, naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2018, en werd samengesteld door

Africamatters

Bamboostic

**Centre de formation
professionnel**

Chautaara

Dilopsy

Ere mela mela

G GENTS
A ACTIE-
P PLATFORM
P PALESTINA

Esmeraldas

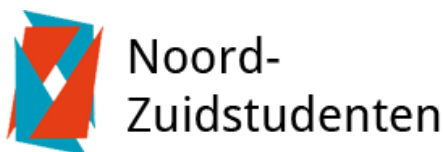
Een hart
voor Bumba

Kutunka

La Palabre

Nalingi Kosala

Rishi Belgium

SEDA

Vanakam

De Vrienden van Cuba vzw